

Statlig RegnskapsStandard 17

Anleggsmidler

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	2
Mål	2
Virkeområde.....	2
Definisjoner	3
Klassifisering og regnskapsføring av anleggsmidler	3
Immaterielle eiendeler.....	4
Forskning og utvikling	5
Programvare og lignende rettigheter	5
Varige driftsmidler	5
Dekomponering av anskaffelseskost.....	6
Finansielle anleggsmidler.....	6
Balansføring eller direkte kostnadsføring	7
Nyanskaffelser.....	7
Etterfølgende anskaffelser - påkostninger eller vedlikehold.....	7
Måling	7
Anskaffelseskost.....	7
Avskrivninger.....	8
Nedskrivning	9
Avgang anleggsmidler.....	9
Noteopplysninger	9
Ikrafttredelse.....	10
Appendiks.....	11
Endringer fra tidligere utgave	11
Vedlegg 1 Anleggsmidler – matrise for klassifisering, verdsettelse og avskrivninger	13
Vedlegg 2 Varige driftsmidler – nærmere om bygninger og bygningskomponenter	24

Innledning

De statlige regnskapsstandardene (SRS) inneholder regler om hvordan statlige virksomheter som følger disse, skal utarbeide og presentere sitt virksomhetsregnskap. De statlige regnskapsstandardene gir et grunnlag for å fremskaffe bedre oversikt over statens inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld, og forvaltningen av ressursene virksomheten disponerer. Regnskapsstandardene er fastsatt av Finansdepartementet med hjemmel i reglement for økonomistyring i staten § 3.

Denne standarden er én av et sett statlige regnskapsstandarder for virksomheter som fører periodisert virksomhetsregnskap, jf. rundskriv R-114 fra Finansdepartementet. Virksomheter som utarbeider virksomhetsregnskapet i henhold til de statlige regnskapsstandardene, skal benytte alle standardene.

Virkeområdet for de statlige regnskapsstandardene er alle statlige forvaltningsorganer, herunder departementer, jf. reglement for økonomistyring i staten § 2. Forvaltningsorganer omfatter ordinære statlige forvaltningsorganer (“bruttobudsjetterte virksomheter”), forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsbudsjettet (“nettobudsjetterte virksomheter”) og statens forvaltningsbedrifter. Disse er heretter kalt virksomheter. Standardene kan også benyttes ved forvaltning av statlige fond. Forvaltningsbedriftene skal følge reglene i de statlige regnskapsstandardene som gjelder for bruttobudsjetterte virksomheter der ikke annet er omtalt spesifikt for forvaltningsbedriftene.

Regnskapsreglene i SRS kommer i tillegg til de bestemmelser som er gitt om bokføring og rapportering i reglement for økonomistyring i staten og bestemmelser om økonomistyring i staten av 12. desember 2003 med senere endringer. SRS kan aldri legitimere disposisjoner som ligger utenfor de fullmakter virksomheten er gitt.

I denne standarden er **fet skrift** benyttet for å fremheve hovedprinsippene, men all tekst har samme autoritet.

Mål

Målet med denne standarden er å regulere regnskapsføring av anleggsmidler i virksomheter som utarbeider virksomhetsregnskapet i henhold til SRS.

Virkeområde

- 1. Denne standarden skal benyttes ved regnskapsføring av anleggsmidler for virksomheter som utarbeider virksomhetsregnskapet i henhold til SRS.**
2. Anleggskontrakter skal regnskapsføres i samsvar med bestemmelsene i SRS 11 Anleggskontrakter. Leieavtaler vedrørende varige driftsmidler regnskapsføres i samsvar med SRS 13 Leieavtaler.

3. Dersom det oppstår forhold som er av en slik art at de ikke er dekket av bestemmelsene i denne standarden, må spørsmål om den regnskapsmessige behandlingen tas opp med Direktoratet for økonomistyring (DFØ).

Definisjoner

4. **Følgende begreper brukes i denne standarden:**

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med **varige** eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med **betydelige** eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på kr 30 000 eller mer.

Omløpsmidler er eiendeler som ikke er anleggsmidler.

Bokført verdi er lik anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger.

Anskaffelseskost ved kjøp er kjøpspris med tillegg av kjøpsutgifter.

Anskaffelseskost ved tilvirkning omfatter faste og variable tilvirkningskostnader.

Avskrivbart beløp er eiendelens anskaffelseskost, eller et annet beløp som tilsvarer anskaffelseskost, fratrukket eiendelens restverdi.

Restverdi av en eiendel er det estimerte beløp som et foretak i øyeblikket forventer å oppnå ved avhending av eiendelen, etter fradrag for estimerte avhendingsutgifter, dersom eiendelen allerede var av forventet alder og i forventet tilstand ved slutten av dens utnyttbare levetid.

Avskrivning er en systematisk fordeling av eiendelens avskrivbare beløp over eiendelens utnyttbare levetid.

Utnyttbar levetid er den perioden en eiendel forventes å være tilgjengelig for bruk i en virksomhet.

Virkelig verdi tilsvarer det beløp en eiendel kan omsettes for i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter.

Gjenanskaffelsesverdi for en eiendel er det beløp det ville koste dersom eiendelen skulle anskaffes i dag, vurdert til samme kvalitet, standard og funksjonalitet som eksisterende eiendel.

Klassifisering og regnskapsføring av anleggsmidler

5. **Beholdninger av varer og driftsmateriell som knytter seg til virksomhetens vare- og tjenestekretsløp klassifiseres som omløpsmidler.**

6. Reservedeler og serviceutstyr balanseføres vanligvis som beholdninger. Betydelige reservedeler og serviceutstyr bør balanseføres som anleggsmidler når virksomheten forventer at de vil være i bruk i 3 år eller mer. Tilsvarende anses reservedeler og serviceutstyr som bare kan brukes i sammenheng med ett anleggsmiddel, som anleggsmidler.
7. **Anleggsmidler er delt inn i følgende grupper i oppstillingsplan for balansen, jf. SRS 1:**

I Immaterielle eiendeler

**Programvare og lignende rettigheter
Immaterielle eiendeler under utførelse**

II Varige driftsmidler

**Tomter, bygninger og annen fast eiendom
Maskiner og transportmidler
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende
Anlegg under utførelse
Infrastruktureiendeler**

III Finansielle anleggsmidler

**Investeringer i aksjer og andeler
Obligasjoner
Andre fordringer**

8. For nettobudsjetterte virksomheter er immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som hovedregel finansiert ved en tilsvarende avsetning under statens kapital på regnskapslinjen *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler* i balansen, jf. SRS 10 Inntekt fra bevilgninger, tilskudd og overføringer til virksomheten, samt overføringer til og fra staten.

Immaterielle eiendeler

9. **Immaterielle eiendeler er ikke-pengeposter uten fysisk substans, som virksomheten benytter for oppfyllelse av samfunnsoppdraget, i tilvirkning eller salg av varer og tjenester, ved utleie til andre foretak, eller for administrative gjøremål, og som**
- a) **er identifiserbare**
 - b) **kontrolleres av virksomheten slik at de forventes å tilføre virksomheten fremtidige økonomiske fordeler eller økt tjenestepotensiale**
10. Fremtidige økonomiske fordeler kan stamme fra bruken av eiendelene, for eksempel i form av økte inntekter eller reduserte kostnader, eller fra avhending av eiendelene. Økt tjenestepotensiale innebærer at virksomheten får bedre forutsetninger for å utføre samfunnsoppdraget mer effektivt.

Forskning og utvikling

11. **Av praktiske årsaker og forsiktighetshensyn, skal kostnader knyttet til forskning og utvikling (FoU) kostnadsføres i resultatregnskapet etter hvert som de påløper.**

Programvare og lignende rettigheter

12. **Kjøp av programvare med tilhørende kjøpt konsulentbistand tilknyttet implementeringen og engangsvgift ved kjøp av bruksrettigheter til programvaren, skal balanseføres. Serviceavtaler som dekker perioden etter implementering kostnadsføres over avtaleperioden.**
13. Med programvare forstås alle administrative systemer, herunder økonomisystem, personalsystem, tekniske systemer, fagsystemer mv.
14. **Kjøp av bistand til utvikling av programvare skal som hovedregel balanseføres.**
15. **For utgifter vedrørende bruk av egne ansatte til utvikling av programvare kan virksomheten velge om alle slike utgifter skal kostnadsføres eller balanseføres. Ved balanseføring må egeninnsatsen kunne måles pålitelig. Virksomheten må bruke samme regnskapsprinsipp for likeartede utviklingsprosjekter over tid.**
16. Utvikling av programvare vil normalt omfatte en eller flere av følgende hovedfaser:
 - a) Forprosjekt: Konseptutarbeidelse, vurdering av nødvendig teknologi, og vurdering og valg mellom alternativer.
 - b) Applikasjonsutvikling: Systemdesign, programmering, installasjon og testing.
 - c) Oppfølging etter implementering: Opplæring, justering og vedlikehold.
17. Utgifter i applikasjonsutviklingsfasen skal balanseføres som immateriell eiendel dersom programvaren balanseføres. Utgifter knyttet til forprosjekt eller oppfølging etter implementering skal normalt kostnadsføres.
18. **Utgifter i tilknytning til kjøp av konsesjoner, patenter, varemerker og lignende rettigheter skal balanseføres.**
19. **Utgifter til utvikling av konsesjoner, patenter og lignende rettigheter skal kostnadsføres.**

Varige driftsmidler

20. **Med varige driftsmidler forstås varige og betydelige materielle eiendeler.**
21. Infrastruktureiendeler er eiendeler som inngår i transport- eller kommunikasjonsnettverk som betjener et større geografisk område og har en bredere samfunnsmessig betydning.
22. **Utgifter til nyanskaffelse eller egen tilvirkning av et varig driftsmiddel skal balanseføres til anskaffelseskost. Anskaffelseskost ved egen tilvirkning omfatter variable og faste tilvirkningskostnader.**

23. Nasjonaleiendommer og kulturminner er eiendeler med kulturell, miljømessig eller historisk betydning. Utgifter til anskaffelse av nasjonaleiendom og kulturminner skal kostnadsføres. Dersom nasjonaleiendom og kulturminner brukes som driftsmiddel i virksomheten skal driftsmiddelet balanseføres. Ved beregning av verdi når driftsmiddelet skal balanseføres, kan det tas utgangspunkt i hva det ville kostet å kjøpe et tilsvarende driftsmiddel (samme funksjonalitet og eventuell beliggenhet). Ved verdsettelsen skal det ikke tas hensyn til eiendelens kulturelle, miljømessige eller historiske verdi. Differansen mellom anskaffelseskost og balanseført verdi skal kostnadsføres.
24. Kjøp av kunstverk og museumsgjenstander balanseføres til anskaffelseskost. Det er ikke krav om å balanseføre kunstverk og museumsgjenstander som mottas som gave.
25. Det er gitt en mer utfyllende beskrivelse av ulike typer varige driftsmidler med kommentarer og eksemplifisering i vedlegg til denne standarden.

Dekomponering av anskaffelseskost

26. **Dekomponering skal vurderes for store anleggsmidler som består av flere komponenter med ulik utnyttbar levetid. Dersom dekomponering gjøres, skal hver del av driftsmidlet som har en anskaffelseskost som er vesentlig i forhold til den totale anskaffelseskosten for driftsmidlet, balanseføres separat. Dette kan for eksempel gjelde for bygninger, skip, fly og infrastruktur. Deler som antas å ha lik utnyttbar levetid kan slås sammen.**
27. Når et driftsmiddel dekomponeres, må avskrivningssatsen fastsettes for hver enkelt komponent. Dermed blir det enklere å fastsette fornuftige avskrivningssatser knyttet til driftsmidlet, fremfor bruk av en felles gjennomsnittlig avskrivningssats (levetid) for driftsmidlet som helhet. Ved bruk av dekomponeringsteknikken løses også problemstillinger rundt periodisk vedlikehold. De delene som skiftes ut ved et periodisk vedlikehold, regnskapsføres som avhendet og nye deler balanseføres.
28. En må vurdere nøye hvor mange komponenter det vil være hensiktsmessig å dele et driftsmiddel opp i. Dette vil måtte baseres på virksomhetens egen kunnskap om driftsmidlene sine, samt relevante forhold og standarder som kan være knyttet opp til det enkelte driftsmiddel.¹

Finansielle anleggsmidler

29. **Finansielle eiendeler består blant annet av aksjer, andeler og langsiktige fordringer, og skal balanseføres til anskaffelseskost. Finansielle anleggsmidler som skal realiseres innen ett år fra anskaffelsestidspunktet, skal ikke klassifiseres som anleggsmiddel.**

¹ For bygninger vil det foreligge en Norsk Standard (byggningsdelstabellen), som gir et godt utgangspunkt for tilnærming til dekomponering og fastsettelse av standard levetider for de enkelte byggningsdeler. Det vises for øvrig til vedlegg til denne regnskapsstandard, hvor dette er nærmere illustrert.

Balanseføring eller direkte kostnadsføring

Nyanskaffelser

30. Kjøp av eiendel med anskaffelseskost lavere enn kr 30.000 skal som hovedregel kostnadsføres på anskaffelsestidspunktet. Vurderingsenheten er den enkelte eiendel. Flere eiendeler utgjør en vurderingsenhet når det anskaffes flere og ensartede eiendeler. Når utnyttbar levetid er 3 år eller mer kan en eiendel som har anskaffelseskost under kr 30.000 inngå i en gruppe i balansen hvis det anskaffes flere og ensartede eiendeler, og verdien til sammen er betydelig. Når virksomheten har valgt å balanseføre en type driftsmiddel som en gruppe skal alle nyanskaffelser av denne typen driftsmidler balanseføres, uavhengig av beløpsgrensen på kr 30.000. Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) skal balanseføres som egne grupper når kravene til balanseføring ellers er oppfylt.
31. Anskaffelser i tilknytning til anleggsmidler under utførelse skal balanseføres dersom anleggsmiddelets verdi forventes å ville overstige kr 30.000 ved ferdigstilling.
32. Driftsmidler som har kortere utnyttbar levetid enn 3 år skal ikke balanseføres som anleggsmiddel. Dersom anskaffelsen er betydelig bør anskaffelseskosten likevel periodiseres over den perioden eiendelen forbrukes i virksomheten.

Etterfølgende anskaffelser - påkostninger eller vedlikehold

33. Når virksomheten gjør anskaffelser i relasjon til allerede eksisterende driftsmidler, må det foretas en konkret vurdering av om anskaffelsene anses som påkostning eller vedlikehold.
34. Anskaffelser som gir et driftsmiddel en varig forbedring, forlenget levetid eller økt funksjonalitet, anses som påkostning. For eksempel vil en oppgradering av en maskin eller en hel forelesningssal være en påkostning dersom oppgraderingen gir forlenget levetid og/eller økt kapasitet eller funksjonalitet. Påkostninger skal balanseføres som en del av den eksisterende eiendelen.
35. Løpende vedlikehold som utføres med korte tidsintervaller og som gjøres for å bøte på slitasje, skader og lignende som har funnet sted gjennom driften, skal kostnadsføres på anskaffelsestidspunktet.
36. Ved utskifting av deler og komponenter som er registrert separat i anleggsregisteret (dekomponert anleggsmiddel), skal den nye delen eller komponenten balanseføres og den utrangerte delen eller komponenten regnskapsføres som ved avhending.

Måling

Anskaffelseskost

37. Anleggsmidler skal balanseføres til anskaffelseskost. Anskaffelseskost ved kjøp er kjøpspris med tillegg av kjøpsutgifter. Anskaffelseskost ved tilvirkning omfatter variable og faste tilvirkningskostnader.

38. Med anskaffelseskost skal forstås kjøpsprisen for anleggsmidlet med tillegg av eventuelle offentlige avgifter (unntatt avgifter som virksomheten senere kan få tilbake fra skattemyndighetene eller belaste ordningen for nettoføring av mva. i staten) og kostnader i tilknytning til å klargjøre driftsmidlet til bruk. Frakt, montering og eventuell toll vil være typiske tilleggs-kostnader. Videre gjøres det fradrag for eventuelle rabatter og bonuser. Opplæring i bruk av utstyret anses ikke som en del av anskaffelseskost. I de tilfeller kjøpspris også inkluderer betaling for eksempelvis fremtidig service, må prisen skilles i to ulike komponenter – pris for utstyret og pris for servicekontrakten. Prisen for utstyret balanseføres som en del av anskaffelseskost for anleggsmidlet, mens prisen på servicekontrakten balanseføres som en forskuddsbetalt kostnad. Den forskuddsbetalte kostnaden skal fordeles (kostnadsføres) over servicekontraktens løpetid.
39. I de tilfeller der anleggsmidlet er kjøpt inn med utenlandsk valuta, skal den utenlandske valutaen regnes om til norske kroner på transaksjonstidspunktet. Vanligvis anses leveringstidspunktet for å være transaksjonstidspunktet.

Avskrivninger

40. **Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler, som har begrenset utnyttbar levetid, skal avskrives etter en fornuftig avskrivningsplan. Eiendeler som har ubegrenset utnyttbar levetid skal ikke avskrives. Med unntak av tomter er det svært få eiendeler som har ubegrenset utnyttbar levetid.**
41. **Anleggsmidler skal avskrives over den perioden virksomheten forventer å ha nytte av eiendelen i egen virksomhet. De årlige avskrivningene skal kostnadsføres.**
42. **Periodens avskrivninger beregnes ved å fordele eiendelens avskrivbare beløp, definert som eiendelens anskaffelseskost fratrukket eiendelens restverdi, over den perioden virksomheten forventer å ha nytte av eiendelen i egen virksomhet.**
43. Avskrivningsmetoden som velges skal best mulig samsvare med den faktiske bruken av anleggsmidlet. Det finnes ulike metoder for å utforme en avskrivningsplan som for eksempel:
- lineære avskrivninger, dvs. at det avskrives med like store beløp hvert år
 - degressive avskrivninger, dvs. at de årlige avskrivninger er størst i begynnelsen av perioden og lavest i slutten (eksempelvis saldometoden)
 - progressive avskrivninger, dvs. at de årlige avskrivningene øker for hvert år som går
44. **Som hovedregel benyttes lineære avskrivninger.**
45. **Avskrivninger av en eiendel beregnes fra det tidspunktet eiendelen er tatt i bruk eller senest fra den første i måneden etter at anleggsmiddelet er tatt i bruk.**
46. Som vedlegg til denne regnskapsstandarden er det satt opp en matrise som gir **veiledning ved vurdering av avskrivningstid** for visse eiendeler.

Nedskrivning

- 47. For immaterielle eiendeler og varige driftsmidler er det kun krav om å vurdere nedskrivning ved bruksendring. Dersom virksomhetens anvendelse/utnyttelse av en immateriell eiendel eller et varig driftsmiddel endres, skal eiendelen nedskrives til virkelig verdi dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.**
- 48. Dersom virkelig verdi for verdipapirer klassifisert som finansielle anleggsmidler er lavere enn balanseført verdi, skal verdipapirene nedskrives til virkelig verdi.**
49. Nedskrivningen skal reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.
50. Det skal foretas en vurdering av behovet for nedskrivninger ved hver regnskapsrapportering.

Avgang anleggsmidler

- 51. Med avgang forstås avhendelse med eller uten økonomisk kompensasjon.**
52. Ved avgang av anleggsmidler skal det beregnes gevinst/tap, og eiendelene skal fjernes fra balansen og eventuelt anleggsregisteret. Den regnskapsmessige gevinsten eller tapet beregnes ut fra salgssummen og bokført verdi på salgstidspunktet. Gevinst/tap føres i resultatregnskapet. Gevinst ved realisasjon av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler klassifiseres som driftsinntekt, mens tap klassifiseres som driftskostnad.
53. Ved avgang av anleggsmidler som er balanseført som gruppe er det ikke krav om å beregne gevinst/tap og korrigere bokført saldo for gruppen i balansen. Eventuell salgssum føres som driftsinntekt.
54. Gevinst ved realisasjon av finansielle anleggsmidler klassifiseres som finansinntekt, mens tap klassifiseres som finanskostnad.

Noteopplysninger

- 55. For hver gruppe av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler skal det i note til regnskapet gis opplysninger om**
 - a) avskrivningsplan, herunder avskrivningssatsene som er benyttet
 - b) balanseført verdi og en spesifikasjon av
 - i. tilgang i perioden
 - ii. avgang i perioden
 - iii. omklassifisering fra anleggsmiddel under utførelse til endelig anleggsgruppe
 - iv. periodens anskaffelseskost
 - v. akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger
 - vi. periodens avskrivninger og nedskrivninger
 - vii. beregning av gevinst/tap ved avhendelse av varige driftsmidler

Det er ikke krav om å presentere sammenligningstall for foregående periode i note.

- 56.** Det skal opplyses om valgt regnskapsprinsipp for regnskapsmessig behandling av egenutvikling av programvare.
- 57. For investeringer i aksjer og andeler skal det i note til regnskapet gis opplysninger om**
- a) foretaksnavn
 - b) ervervsdato
 - c) antall aksjer
 - d) eierandel
 - e) stemmeandel
 - f) årets resultat i selskapet
 - g) balanseført egenkapital i selskapet
 - h) balanseført verdi i kapitalregnskapet
 - i) balanseført verdi i virksomhetsregnskapet

Det er ikke krav om å presentere sammenligningstall for foregående periode i note.

Ikrafttredelse

- 58. Denne regnskapsstandarden gjelder for regnskapsår som starter 1. januar 2019 og senere.**

Appendiks

- Status: Statlig regnskapsstandard
- Forholdet til NRS: Det finnes ingen egen regnskapsstandard for varige driftsmidler i Norge. Denne standarden er basert på hovedreglene om varige driftsmidler i regnskapsloven og IAS 16 Eiendom, anlegg og utstyr. Når det gjelder immaterielle eiendeler er denne standarden basert på NRS 19 Immaterielle eiendeler.
- Forholdet til IPSAS: Denne standarden dekker innholdet i IPSAS 17 Property, Plant and Equipment og IPSAS 31 Intangible Assets.
- Spesielle forhold: Det er enkelte avvik mellom regnskapsloven og SRS 17:

Nedskrivninger

Dersom virksomhetens anvendelse/utnyttelse av en immateriell eiendel eller et varig driftsmiddel endres, skal eiendelen nedskrives til virkelig verdi dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi. Dette medfører at statlige virksomheter bare har plikt til å vurdere behovet for nedskrivning når anvendelsen/utnyttelsen av eiendelen endres. Løsningen avviker fra regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge.

Begrunnelsen for dette er å forhindre at statlige virksomheter foretar planlagte investeringer som må nedskrives ved ferdigstilling, fordi virkelig verdi er lavere enn anskaffelseskost. Mange statlige virksomheter har spesielle formål som kan medføre at de anleggsmidlene som anskaffes, ikke har en markedsverdi som overstiger investert beløp. Eksempler: Forsvarsmateriell (skip, fly og festningsanlegg), jernbanestrekninger og kulturbygg.

Endringer fra tidligere utgave

- Tekst med definisjonsinnhold er flyttet opp til avsnittet om definisjoner.
- I omtalen av grupper i oppstillingsplan for balansen er regnskapslinjen Forskning og utvikling slettet.
- Utgifter til forskning og utvikling skal kostnadsføres.
- Eventuell betaling for service på programvare betalt samtidig med kjøp av programvare eller samtidig med kjøp av bistand til utvikling av programvaren, skal skilles ut og kostnadsføres over avtaleperioden.
- Det er gjort valgfritt om utgifter til egne ansatte ved utvikling av programvare skal balanseføres eller kostnadsføres. Virksomheten må bruke samme regnskapsprinsipp for likeartede utviklingsprosjekter over tid.
- Det er presisert at utgifter i applikasjonsutviklingsfasen skal balanseføres som immateriell eiendel dersom programvaren balanseføres.
- Utgifter til kjøp av konsesjoner, patenter, varemerker og lignende rettigheter skal balanseføres. Utgifter til utvikling av konsesjoner, patenter og lignende rettigheter skal kostnadsføres.

- For nasjonaleiendom eller kulturminner som benyttes som driftsmiddel i virksomheten, kostnadsføres en eventuell differanse mellom anskaffelseskost og balanseført verdi.
- Kjøp av kunstverk og museumsgjenstander skal balanseføres til anskaffelseskost.
- Vurderingsenhet ved anskaffelse er den enkelte eiendel, men det er fremdeles åpent for at flere eiendeler kan utgjøre en vurderingsenhet dersom det anskaffes flere og ensartede eiendeler.
- Omtalen av gruppevurdering er flyttet opp til omtalen av vurderingsenhet.
- Under gruppevurdering er det presisert at kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) skal balanseføres som egne grupper når kravene til balanseføring ellers er oppfylt.
- Reguleringen av starttidspunktet for avskrivninger er gjort mer fleksibelt.
- Nedskrivningsplikten for finansielle anleggsmidler er gjort ubetinget (nedskrivning skal gjøres dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi).
- Under overskriften avgang anleggsmidler er det presisert en forenkling ved avgang av anleggsmidler balanseført som gruppe. Videre er det presisert at gevinst ved realisasjon av finansielle anleggsmidler klassifiseres som finansinntekt, mens tap klassifiseres som finanskostnad.
- Under notekravene er det krav om å opplyse om avskrivningsplan for immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Det er krav om å opplyse om regnskapsprinsipp for regnskapsmessig behandling av egenutvikling av programvare.
- All tekst om åpningsbalansen er flyttet til SRS 1.

Vedlegg 1 Anleggsmidler – matrise for klassifisering, verdsettelse og avskrivninger

Matrisen nedenfor omhandler immaterielle eiendeler, varige driftsmidler og finansielle anleggsmidler. Omtalen følger rekkefølgen i oppstillingsplan for balansen, jf. SRS 1.

Matrisen er inndelt i følgende kolonner:

- regnskapslinje i oppstillingsplan for balansen, jf. SRS 1
- beskrivelse/eksempler knyttet til de ulike anleggsmidlene
- verdsettelse i åpningsbalansen, jf. SRS 1
- verdsettelse ved nyanskaffelser
- utnyttbar levetid
- **forslag** til avskrivningsprosent

SRS 17 Anleggsmidler

Regnskapslinje i oppstillingsplanen, jf. SRS 1	Beskrivelse/ eksempler	Åpningsbalansen – verdsettelse	Nyanskaffelser – verdsettelse	Utnyttbar levetid	Avskrivningsprosent
A) Immaterielle eiendeler					
Forskning og utvikling					
Forskning og utvikling	Metoder, rettigheter og lignende som følge av forsknings- og utviklingsaktiviteter i egen regi.	Utgifter til forskning og utvikling skal kostnadsføres.	Utgifter til forskning og utvikling skal kostnadsføres.	Ikke aktuelt.	Ikke aktuelt.
Programvare og lignende rettigheter					
Programvarerlisenser	<p>Alle administrative systemer som:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økonomisystem • Lønns- og personalsystem • Logistikkssystem • Biblioteksystem • Låneadm.system • Studentadm.-systemer • Systemer for organisering av store datamengder • Eiendomsadm.-systemer • Saksbehandlingssystemer • Annet 	<p>Verdsettes til gjenanskaffelsesverdi eller virkelig verdi i åpningsbalansen. I de tilfellene det ikke finnes et velfungerende marked for eiendelen benyttes gjenanskaffelsesverdi.</p> <p>Som en praktisk tilpasning kan verdien av programvare som er anskaffet mer enn 5 år før balansedagen, settes til kroner null.</p> <p>Mindre kostbare ”småprogrammer” som er installert på enkelt-PCer utelates.</p>	Kjøpt programvare med tilhørende kjøpt konsulentbistand skal balanseføres til anskaffelseskost. Eventuell betaling for service på programvare betalt samtidig med kjøp av programvaren, skal skilles ut og kostnadsføres over avtaleperioden.	Utnyttbar levetid settes som utgangspunkt til 5 år.	Normalt 20 %

SRS 17 Anleggsmidler

Regnskapslinje i oppstillingsplanen, jf. SRS 1	Beskrivelse/ eksempler	Åpningsbalansen – verdsettelse	Nyanskaffelser – verdsettelse	Utnyttbar levetid	Avskrivningsprosent
Egenutviklet programvare		<p>Egenutviklet programvare som skal balanseføres verdsettes til gjenanskaffelsesverdi.</p> <p>Etter SRS skal kjøp av bistand til utvikling av programvare som hovedregel balanseføres til anskaffelseskost.</p> <p>For utgifter vedrørende bruk av egne ansatte til utvikling av programvare er det valgfritt om utgiftene skal balanseføres eller kostnadsføres. Virksomheten må legge samme vurdering til grunn for likeartede utviklingsprosjekter over tid. En forutsetning for å balanseføre utgifter vedrørende bruk av egne ansatte til utvikling av programvare er at verdien kan måles pålitelig.</p> <p>Som en praktisk tilpasning kan verdien av programvare som er anskaffet mer enn 5 år før balansedagen, settes til kroner null.</p>	<p>Kjøp av bistand til utvikling av programvare skal som hovedregel balanseføres til anskaffelseskost. Eventuell betaling for service på programvare betalt samtidig med kjøp av bistand til utvikling av programvaren, skal skilles ut og kostnadsføres over avtaleperioden.</p> <p>For utgifter vedrørende bruk av egne ansatte til utvikling av programvare er det valgfritt om utgiftene skal balanseføres eller kostnadsføres. Virksomheten må legge samme vurdering til grunn for likeartede utviklingsprosjekter over tid. En forutsetning for å balanseføre utgifter vedrørende bruk av egne ansatte til utvikling av programvare er at verdien kan måles pålitelig.</p>	Vurderes individuelt.	Vurderes individuelt.
Andre lignende rettigheter	Kjøp av: <ul style="list-style-type: none"> • Konesjoner • Patenter • Varemerker o.l. 	<p>Kjøpte rettigheter verdsettes til gjenanskaffelsesverdi eller virkelig verdi i åpningsbalansen. I de tilfellene det ikke finnes et velfungerende marked for eiendelen benyttes gjenanskaffelsesverdi.</p>	<p>Kjøpte rettigheter med tilhørende kjøpt konsulentbistand skal balanseføres til anskaffelseskost.</p>	Utnyttbar levetid settes som utgangspunkt til 5 år.	Normalt 20 %

SRS 17 Anleggsmidler

Regnskapslinje i oppstillingsplanen, jf. SRS 1	Beskrivelse/ eksempler	Åpningsbalansen – verdsettelse	Nyanskaffelser – verdsettelse	Utnyttbar levetid	Avskrivningsprosent
		Konsesjoner, patenter, varemerker og lignende rettigheter som virksomheten har utviklet skal ikke balanseføres.	Utgifter til utvikling av konsesjoner, patenter, varemerker og lignende rettigheter skal kostnadsføres.	Ikke aktuelt.	Ikke aktuelt.
Immaterielle eiendeler under utførelse					
Immaterielle eiendeler under utførelse	Benyttes i utviklingsperioden av virksomheter som balansefører egenutviklet programvare.	Verdsettes til anskaffelseskost.	Verdsettes til anskaffelseskost.	Ikke aktuelt, (immaterielle eiendeler under utførelse avskrives ikke før de tas i bruk i virksomhetens drift).	Ikke aktuelt
B) Varige driftsmidler					
Tomter, bygninger og annen fast eiendom					
Tomter	Alle tomtearealer virksomheten eier eller fritt disponerer skal kartlegges og verdsettes.	Verdsettes til gjenanskaffelsesverdi eller virkelig verdi i åpningsbalansen. I de tilfellene det ikke finnes et velfungerende marked for tomten benyttes gjenanskaffelsesverdi. Det skal tas hensyn til spesifikke reguleringsformål for tomter /	Verdsettes til anskaffelseskost.	Ubegrenset levetid.	Ikke aktuelt.

SRS 17 Anleggsmidler

Regnskapslinje i oppstillingsplanen, jf. SRS 1	Beskrivelse/ eksempler	Åpningsbalansen – verdsettelse	Nyanskaffelser – verdsettelse	Utnyttbar levetid	Avskrivningsprosent
		områder mv. Grunnbokshjemler bør kontrolleres for å kontrollere fullstendighet i registreringene.			
Bygninger	<ul style="list-style-type: none"> • Kontor- og administrasjonsbygninger • Undervisningsbygninger • Personalboliger • Leiligheter • Barnehager • Lagerbygninger • Garasjer • Hangarer o.l. • Bygg eller innretning for midlertidig bruk. 	<p>Verdsettes til gjenanskaffelsesverdi eller virkelig verdi i åpningsbalansen. I de tilfeller det ikke finnes et velfungerende marked for eiendelen benyttes gjenanskaffelsesverdi. Dersom virksomhetene dekomponerer se etterfølgende tabell over dekomponeringsfaktorer og levetider for bygninger, ref. vedlegg 2 nedenfor.</p> <p>Ved verdsettelse av leiligheter vil det være vanskelig å skille ut tomteverdi. Tomt klassifiseres derfor normalt sammen med leilighetens verdi.</p>	<p>Balanseføres til anskaffelseskost. Dersom virksomhetene dekomponerer se etterfølgende tabell over dekomponeringsfaktorer og levetider for bygninger, ref. vedlegg 2 nedenfor.</p> <p>Ved verdsettelse av leiligheter vil det være vanskelig å skille ut tomteverdi. Tomt klassifiseres derfor normalt sammen med leilighetens verdi.</p>	<p>Avskrivninger anbefales gjennomført for den enkelte komponent i bygget, f.eks.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bygningskropp • VVS-anlegg • Elkraft • Tele/automat. • Andre installasjoner 	<p>Bygget 2–10 %</p> <p>(Se vedlegg 2)</p>
Kunst inkorporert i bygget	Kunst i form av veggfaste arbeider eller installasjoner som er inkorporert i bygget.	Verdsettes som en del av bygget.	Verdsettes som en del av bygget.	Se ovenfor, punktet for bygninger.	Se ovenfor, punktet for bygninger.
Nasjonaleiendommer og kulturminner	Eiendeler med kulturell, miljømessig eller historisk betydning.	<p>Nasjonaleiendom og kulturminner skal som hovedregel ikke balanseføres.</p> <p>Nasjonaleiendommer og kulturminner som benyttes som driftsmiddel i virksomheten skal</p>	<p>Utgifter til anskaffelse av nasjonaleiendom og kulturminner skal som hovedregel ikke balanseføres.</p> <p>Nasjonaleiendommer og kulturminner som benyttes som</p>	<p>Ikke aktuelt.</p> <p>Vurderes individuelt.</p>	<p>Ikke aktuelt.</p> <p>Vurderes individuelt.</p>

SRS 17 Anleggsmidler

Regnskapslinje i oppstillingsplanen, jf. SRS 1	Beskrivelse/ eksempler	Åpningsbalansen – verdsettelse	Nyanskaffelser – verdsettelse	Utnyttbar levetid	Avskrivningsprosent
		<p>balanseføres. Eksempelvis historiske bygninger som benyttes som kontorlokaler i driften. Ved beregning av verdi når driftsmiddelet skal balanseføres, kan det tas utgangspunkt i hva det ville kostet å kjøpe et tilsvarende driftsmiddel (samme funksjonalitet og eventuell beliggenhet). Ved verdsettelsen skal det ikke tas hensyn til eiendelens kulturelle, miljømessige eller historiske verdi. Differansen mellom anskaffelseskost og balanseført verdi skal kostnadsføres.</p>	<p>driftsmiddel i virksomheten skal balanseføres. Eksempelvis historiske bygninger som benyttes som kontorlokaler i driften. Ved beregning av verdi når driftsmiddelet skal balanseføres, kan det tas utgangspunkt i hva det ville kostet å kjøpe et tilsvarende driftsmiddel (samme funksjonalitet og eventuell beliggenhet). Ved verdsettelsen skal det ikke tas hensyn til eiendelens kulturelle, miljømessige eller historiske verdi. Differansen mellom anskaffelseskost og balanseført verdi skal kostnadsføres.</p>		
Maskiner og transportmidler					
Maskiner (anlegg og utstyr relatert til virksomhetens drift)	<ul style="list-style-type: none"> • Maskiner • Verkstedsmateriell • Analyseapp. • Lab. utstyr • Annet teknisk forskningsutstyr 	Verdsettes til gjenanskaffelsesverdi eller virkelig verdi i åpningsbalansen. I de tilfellene det ikke finnes et velfungerende marked for eiendelen benyttes gjenanskaffelsesverdi.	Balanseføres til anskaffelseskost.	Avskrivningstid antas å kunne variere fra 3 – 15 år, avhengig av type utstyr og virksomhet.	7–33 %
Transportmidler (flytende og flyvende innretninger)	<ul style="list-style-type: none"> • Skip • Lektene • Rigger • Båter • Fly 	Verdsettes til gjenanskaffelsesverdi eller virkelig verdi i åpningsbalansen. I de tilfellene det ikke finnes et velfungerende marked for eiendelen benyttes gjenanskaffelsesverdi.	Balanseføres til anskaffelseskost.	Vurderes individuelt.	Vurderes individuelt.

SRS 17 Anleggsmidler

Regnskapslinje i oppstillingsplanen, jf. SRS 1	Beskrivelse/ eksempler	Åpningsbalansen – verdsettelse	Nyanskaffelser – verdsettelse	Utnyttbar levetid	Avskrivningsprosent
Transportmidler (rullende kjøretøy).	<ul style="list-style-type: none"> Personbiler Lastebiler/ busser Traktorer, anleggsmaskiner eller liknende. 	Verdsettes til gjenanskaffelsesverdi eller virkelig verdi i åpningsbalansen. I de tilfellene det ikke finnes et velfungerende marked for eiendelen benyttes gjenanskaffelsesverdi.	Balanseføres til anskaffelseskost.	Normalt: <ul style="list-style-type: none"> personbiler 5 -10 år lastebiler/ busser 5-10 år traktorer, anleggsmaskiner o.l. 5-15 år 	10-20 % 10-20 % 7-20 %
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende					
Inventar og innredninger	<ul style="list-style-type: none"> Kontorinventar Laboratorieinnredning Kjøkkeninnredning Kantineinnredning Barnehageinnredning Lesesalinnredning Lagerinnredning 	<p>Verdsettes til gjenanskaffelsesverdi eller virkelig verdi i åpningsbalansen. I de tilfellene det ikke finnes et velfungerende marked for eiendelen benyttes gjenanskaffelsesverdi.</p> <p>Varige driftsmidler som enkeltvis har en verdi under kr 30.000 kan klassifiseres samlet som en gruppe i balansen hvis driftsmidlene er flere og ensartet, og dersom verdien til sammen er betydelig.</p> <p>Kontorinventar skal balanseføres som en gruppe når kravene til balanseføring ellers er oppfylt.</p> <p>Kontorinnredning kan som hovedregel beregnes sjablong-</p>	<p>Verdsettes til anskaffelseskost.</p> <p>Varige driftsmidler som enkeltvis har en verdi under kr 30.000 kan klassifiseres samlet som en gruppe i balansen hvis driftsmidlene er flere og ensartet, og dersom verdien til sammen er betydelig.</p> <p>Kontorinventar skal balanseføres som en gruppe når kravene til balanseføring ellers er oppfylt.</p>	Normalt: <ul style="list-style-type: none"> kontorinventar 10 år laboratorieinnredning 15 år kjøkkeninnredning 10 år kantineinnredning 10 år barnehageinnredning 10 år lesesalinnredning 10 år 	10 % 7 % 10 % 10 % 10 %

SRS 17 Anleggsmidler

Regnskapslinje i oppstillingsplanen, jf. SRS 1	Beskrivelse/ eksempler	Åpningsbalansen – verdsettelse	Nyanskaffelser – verdsettelse	Utnyttbar levetid	Avskrivningsprosent
		<p>messig til gjennomsnittsverdi per kontor basert på en gjennomsnittsvurdering ved virksomheten, hensyntatt slit og elde.</p> <p>Lab. innredning vurderes individuelt eller sjablongmessig.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • lagerinnredning 10 år • annen innredning 10 - 15 år 	<p>10 %</p> <p>7–10 %</p>
IT- og kommunikasjonsutstyr	<ul style="list-style-type: none"> • PC-utstyr mv. • Servere • Nettverk • Kommunikasjonsutstyr/teleutstyr 	<p>Verdsettes til gjenanskaffelsesverdi eller virkelig verdi i åpningsbalansen. I de tilfellene det ikke finnes et velfungerende marked for eiendelen benyttes gjenanskaffelsesverdi.</p> <p>Varige driftsmidler som enkeltvis har en verdi under kr 30.000 kan klassifiseres samlet som en gruppe i balansen hvis driftsmidlene er flere og ensartet, og dersom verdien til sammen er betydelig. Datamaskiner (PCer, servere m.m.) skal balanseføres som en gruppe når kravene til balanseføring ellers er oppfylt.</p> <p>IT- og kommunikasjonsutstyr kan som hovedregel klassifiseres og verdsettes sjablongmessig basert på en gjennomsnittsvurdering ved virksomheten, hensyntatt slit og elde.</p>	<p>Balanseføres til anskaffelseskost.</p> <p>Varige driftsmidler som enkeltvis har en verdi under kr 30.000 kan klassifiseres samlet som en gruppe i balansen hvis driftsmidlene er flere og ensartet, og dersom verdien til sammen er betydelig. Datamaskiner (PCer, servere m.m.) skal balanseføres som en gruppe når kravene til balanseføring ellers er oppfylt.</p>	<p>Normalt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • PC-utstyr mv. 3-5 år • servere 4 år • nettverk 5-10 år • kommunikasjonsutstyr/teleutstyr mv. 5-10 år 	<p>20-33%</p> <p>25 %</p> <p>10–20 %</p> <p>10-20 %</p>

SRS 17 Anleggsmidler

Regnskapslinje i oppstillingsplanen, jf. SRS 1	Beskrivelse/ eksempler	Åpningsbalansen – verdsettelse	Nyanskaffelser – verdsettelse	Utnyttbar levetid	Avskrivningsprosent
Kunst og museums-gjenstander	Som kunst regnes billedkunst, skulpturer, tekstilkunst og annen utsmykning, eksklusiv veggfaste arbeider eller installasjoner som anses inkorporert i bygget. Denne kunsten følger bygget og verdsettes som en del av bygget.	Kartlegging gjennomføres ved fremskaffelse av oversikter. Det er ikke krav om å balanseføre kunstverk og museumsgjenstander som er ervervet før tidspunktet for etablering av åpningsbalansen.	Kjøp av kunstverk og museumsgjenstander skal balanseføres til anskaffelseskost. Det er ikke krav om å balanseføre kunstverk og museumsgjenstander som mottas som gave.	Ubegrenset levetid.	Ikke aktuelt.
Andre driftsmidler	<ul style="list-style-type: none"> • Vaskerimaskiner • Kjøkkenmaskiner • Aggregater • Fyrkjeler 	Verdsettes til gjenanskaffelsesverdi eller virkelig verdi i åpningsbalansen. I de tilfellene det ikke finnes et velfungerende marked for eiendelen benyttes gjenanskaffelsesverdi.	Balanseføres til anskaffelseskost	Utnyttbar levetid fastsettes til 10-15 år.	7-10 %
Anlegg under utførelse					
Anlegg under utførelse	Bygg under oppføring eller ombygging vil kunne omfatte de fleste typer bygg og anlegg.	Verdsettes til anskaffelseskost. Anskaffelseskost begrenses til kostnader som påløper etter at utrednings- og konseptfasen er gjennomført, og frem til dato for åpningsbalanse. Overføres til relevant driftsmiddelkonto etter ferdigstilling, og avskrives i tråd med denne.	Verdsettes til anskaffelseskost. Anskaffelseskost begrenses til kostnader som påløper etter at utrednings- og konseptfasen er gjennomført. Overføres til relevant driftsmiddelkonto etter ferdigstilling, og avskrives i tråd med denne.	Avskrives ikke før ferdigstilling/tidspunkt for bruksstart.	Ikke aktuelt i bygge- eller prosjektfasen.

SRS 17 Anleggsmidler

Regnskapslinje i oppstillingsplanen, jf. SRS 1	Beskrivelse/ eksempler	Åpningsbalansen – verdsettelse	Nyanskaffelser – verdsettelse	Utnyttbar levetid	Avskrivningsprosent
Infrastruktur-eiendeler					
Infrastruktur-eiendeler	<p>Omfatter eiendeler som inngår i transport- eller kommunikasjonsnettverk, og som fortrinnsvis betjener et større geografisk område. Eiendelene kjennetegnes ved at de har en bredere samfunnsmessig betydning.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jernbane • Overvåkingsanlegg (ATS) • Fyrlykter / merker • Havneanlegg • Trafikksentraler • Transportsentraler • Veier / broer • Flyplasser 	<p>Verdsettes til gjenanskaffelsesverdi eller virkelig verdi i åpningsbalansen. I de tilfellene det ikke finnes et velfungerende marked for eiendelen benyttes gjenanskaffelsesverdi.</p> <p>Vurdere nybyggpriser/entreprenørpriser/erfaringstall eller liknende.</p> <p>Det vil kunne være formålstjenlig å trekke erfaringer fra eventuelle liknende virksomheter i Norge eller andre land.</p> <p>Ekstern fagekspertise bør vurderes innhentet.</p> <p>Det bør tas hensyn til eventuell bruk av egne ansatte i forbindelse med bygging/oppføring når denne er vesentlig. Inkludering av kostnader ved bruk av egne ansatte må kunne måles pålitelig.</p>	<p>Verdi fastsettes til anskaffelseskost. Anskaffelseskost begrenses til påløpte kostnader etter forprosjektering.</p>	<p>Vurderes individuelt.</p>	<p>Vurderes individuelt.</p>
Infrastruktur-eiendeler som er under oppføring		<p>Infrastruktureiendeler som er under oppføring inkluderes som eiendeler i balansen og fastsettes til anskaffelseskost. Anskaffelseskost må kunne måles pålitelig.</p>	<p>Infrastruktureiendeler som er under oppføring inkluderes som eiendeler i balansen og fastsettes til anskaffelseskost. Anskaffelseskost må kunne måles pålitelig.</p>	<p>Ikke aktuelt, (avskrives ikke før ferdigstilling/tidspunkt for bruksstart).</p>	<p>Ikke aktuelt.</p>

SRS 17 Anleggsmidler

Regnskapslinje i oppstillingsplanen, jf. SRS 1	Beskrivelse/ eksempler	Åpningsbalansen – verdsettelse	Nyanskaffelser – verdsettelse	Utnyttbar levetid	Avskrivningsprosent
		Overføres til relevante driftsmiddelkontoer etter ferdigstillelse, og avskrives i tråd med denne.	Overføres til relevante driftsmiddelkontoer etter ferdigstillelse, og avskrives i tråd med denne.		
C) Finansielle anleggsmidler					
Investering i aksjer og andeler	Omfatter langsiktige og strategiske investeringer i eierandeler i aksjeselskap eller andre selskapsmessige innretninger. Aksjer og andeler som skal realiseres innen ett år fra anskaffelsestidspunktet klassifiseres som omløpsmiddel.	Verdsettes til virkelig verdi.	Verdsettes til anskaffelseskost.		
Obligasjoner	<ul style="list-style-type: none"> • Omsettelige verdipapirer 	Verdsettes til virkelig verdi.	Verdsettes til anskaffelseskost.		
Andre fordringer	<ul style="list-style-type: none"> • Fordringer som forfaller til betaling utover ett år regnet fra balansedagen. 	Verdsettes til virkelig verdi.	Verdsettes til anskaffelseskost.		

Vedlegg 2 Varige driftsmidler – nærmere om bygninger og bygningskomponenter

Dersom dekomponering gjøres for bygninger og bygningsmessige anlegg skal bygningene og bygningsmessige anlegg dekomponeres på en hensiktsmessig måte. Dette gjelder både ved utarbeidelse av åpningsbalansen og ved senere anskaffelser.

Fordeling på delanlegg – bygninger (Basert på prosenter av nybyggverdier)

Nybyggverdiene kan for eksempel sjablongmessig dekomponeres på følgende delanlegg:

- bygning
- VVS - installasjoner
- elkraftinstallasjoner
- tele og automatisering
- andre installasjoner
- utendørs

Eksempel på prosentvis fordeling av nybyggverdien på slike delanlegg fremgår av tabellen nedenfor.

Bygningstyper	Kontor- og administrasjonsbygg	Skole, hotell, laboratorium	Garasje, lager, grovbygninger mv.	Boliger
Delanlegg (%-andel)				
Bygning	60	50	80	60
Ventilasjon	10	15	5	10
Varme/sanitær	10	10	5	20
Elkraft	10	10	10	10
Tele og automatisering	5	10	0	0
Andre installasjoner	5	5	0	0
SUM prosentfordeling	100 %	100 %	100 %	100 %

Levetider for bygninger og bygningskomponenter

Følgende levetider kan, som et utgangspunkt for verditilnærming og tilnærming til avskrivningskostnader, legges til grunn for de ulike delanleggene ved bygninger:

Bygningstyper	Bygninger - generelt basis	Spesialiserte bygninger med særskilt infrastruktur
Delanlegg (levetider i år)		
Bygning	60	60
Ventilasjon	30	20
Varme/sanitær	30	20
Elkraft	30	20
Tele og automatisering	20	10
Andre installasjoner	30	20